

JUSTIITSMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 19.11.2024

nr 2-2/1504-14, MKM/24-0575/-2K

Meie 13.12.2024

nr 8-2/4582

Töölepingu seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu koostöölastamine

Austatud minister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on esitanud Justiitsministeeriumile koostöölastamiseks töölepingu seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Justiitsministeerium koostöölastab eelnõu märkustega.

I. Sisulised märkused

- 1. Eelnõu § 1 p 3 (TLS § 43³)** – võrreldes varasema versiooniga on eelnõu täiendatud võimalusega sõlmida paindliku tööaja kokkulepe alla seitsmeaastase lapse vanemal ja kutseharidust tasemeõppes omandaval töötajal.

Siiski on paindliku tööaja kokkuleppimine võimaldatud vaid teatud ühiskonnagruppidele. Leiame, et selekteeritud ühiskonnagruppide eelistamine ei ole põhjendatud argumendiga, et seeläbi soovitakse edendada kollektiivlääbirääkimisi ning motiveerida töösuhte osapooli kollektiivlepinguid sõlmima. Koostöölastustabelis on selgitatud, et põhjus, miks just neile sihtgruppidele antakse võimalus paindliku tööaja kokkulepe vahetult sõlmida, tuleneb nende töötajate ootuste ja vajaduste eripärast. Samas on kahtlemata hulk teisigi töötajaid, kellel on samuti ootus ja vajadus paindliku tööaja järele, kuid kes eelnõus toodud sihtgruppidesse ei kuulu ega ole hõlmatud ka kollektiivlepingutega (nt pereliikmete hooldajad, paljulapseliste perede vanemad).

Teiseks võib regulatsioon kujul, kus paindliku tööaja kokkuleppimine võimaldatakse osadele sihtgruppidele vahetult ning ülejäänud gruppidele kollektiivlepingu kaudu, seada ebasoodsasse olukorda mikro- ja väikeettevõtete töötajad võrreldes suuremate ettevõtetelega. Seletuskirjas on välja toodud, et kollektiivlepingutega on kaetud umbes 19% töötajatest, ning teatavasti on kollektiivlepingute sõlmimine enam levinud suurte tööandjatega. Mikro- ja väikeettevõtete töötajate jaoks on see oluliselt keerulisem. Lisaks võib just mikro- ja väikeettevõtjate hulgas olla võlaõiguslike lepingute kasutamine rohkem levinud, mille vähendamine on eelnõu üks peamisi eesmärke.

Kolmas argument, miks tuleks paindlik tööaja kokkulepe võimaldada kõigile töötajatele puudutab töötajate (haldus)koormust. Eelnõu näeb ette, et paindliku tööaja kokkuleppe sõlmimiseks tuleb töötajal esitada tööandjale andmed, mis tõendavad tema õigust kokkuleppe sõlmida (Eesti hariduse infosüsteemist tõend hariduse omandamise kohta, töövõimetoetuse seaduse §-s 10 nimetatud tõend vähenenud töövõime kohta, Sotsiaalkindlustusameti tõend ennetähtaegsele vanaduspensionile jäämise kohta või perekonnaseisutoimingute seaduse §-s 30 nimetatud sünnitõendi lapsevanemaks olemise kohta). On arusaadav, et regulatsiooni loomisel tuleb tagada selle täitmine, kuid nimetatud infokohustust saaks vältida, kui paindliku tööaja kokkulepe oleks lubatud kõigile. See võiks soodustada ka võimaluse laialdasemat kasutamist.

Palume eelnõu muuta ja võimaldada paindliku tööaja kokkuleppe sõlmimist kõigile.

- 2. Eelnõu § 1 p 3 (TLS § 43³ lg 10)** – esitasime esimesel kooskõlastusringil märkuse seoses konkurentsipiirangu kokkuleppe tühisusega. Olete küll kooskõlastustabelis põhjendanud märkusega mitteamvestamist, kuid Justiitsministeerium on endiselt seisukohal, et konkurentsipiirang võib olla vajalik (nt teatud valdkondades). Konkurentsipiirangu keeldu peavad kooskõlastustabelist nähtuvalt põhjendamatuks ka Advokatuur ja Eesti Personalijuhtimise Ühing PARE.

Jääme oma esimesel kooskõlastusringil esitatud märkuse juurde ja palume eelnõu muuta ning norm eelnõust välja jätta.

II. Muud märkused eelnõu ja seletuskirja kohta

- 3.** Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud märkustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisa: Eelnõu ja seletuskirja failid Justiitsministeeriumi märkustega

Kärt Voor 5868 0033, Kart.Voor@just.ee
Pilleriin Lindsalu
Katri Aavik